

Mae'r hysbysiad hwn yn cynnwys gwybodaeth am eich gwrandawriad a'r cyfleusterau cymorth a'r gefnogaeth sydd ar gael i chi. Mae wedi'i rannu'r tair rhan. Mae Adran 1 ar gyfer mynychu gwrandawriad o bell (gan ddefnyddio ffôn neu gyswllt fideo). Mae Adran 2 ar gyfer mynychu'r llys yn bersonol. Mae Adran 3 yn berthnasol i bob achos.

1. GWRANDAWIADAU DROS Y FFÔN A THRWY GYSWLLT FIDEO

Beth alla'i ddisgwyl ei gael gan y llys cyn y gwrandawriad?

Dylai'r llys eich hysbysu am fformat y gwrandawriad ac anfon manylion sut i ymuno â'r gwrandawriad atoch mewn digon o amser cyn dyddiad y gwrandawriad. Efallai na fydd hyn yn bosibl pan gynhelir gwrandawriad ar frys, ac yn yr achos hwn bydd y llys yn rhoi cymaint o rybudd â phosibl i chi.

Bydd y llys wastad yn cadw eich manylion cyswllt yn breifat pan fydd yn anfon gwybodaeth am wrandawriad o bell.

Sut fydd fy niogelwch yn cael ei amddiffyn yn y gwrandawriad?

Os oes gennych bryderon am eich diogelwch yn unrhyw wrandawriad Llys Teulu, dylech gysylltu â'r llys ar unwaith. Y [rhif ffôn / cyfeiriad e-bost - telephone number / email address] dynodedig ar gyfer gofyn am fesurau diogelwch yw [insert phone number].

Os ydych wedi cysylltu â'r llys i ddweud wrthynt am eich pryderon diogelwch, yna dylai'r llys:

1. Ymgynghori â chi, neu'ch cynrychiolydd cyfreithiol os oes gennych un, ynghylch sut y byddai'n well gennych gymryd rhan yn y gwrandawriad (e.e. dros y ffôn neu drwy gyswllt fideo). Y barnwr fydd yn penderfynu ar fformat y gwrandawriad ond bydd eich dymuniadau chi yn cael eu cymryd i ystyriaeth.
2. Peidio byth â'ch gadael ar eich pen eich hun ar alwad ffôn neu fideo gyda'r parti arall a'u cyfreithiwr.
3. Darparu gwybodaeth am sut i amddiffyn eich preifatrwydd a'ch diogelwch yn ystod gwrandawriad fideo.
4. Rhybuddio pawb yn y gwrandawriad na ddylid recordio gwrandawriadau o bell ar unrhyw gyfrif.

A alla'i gael rhywun yn y gwrandawriad i fy nghefnogi?

Gallwch wneud cais i'r llys i gefnogwr fod gyda chi yn y gwrandawriad, ac fel arfer fe ganiateir hyn. Mae'n well dewis rhywun sydd ddim yn uniongyrchol gysylltiedig â'r achos, megis Cynghorydd Annibynnol ar Drais Domestig (IDVA), gweithiwr cymorth neu ffrind.

Mae'n rhaid iddynt eistedd yn dawel ac ni ddylent siarad â'r llys neu darfu ar y gwrandawriad. Os ydynt yn yr un ystafell â chi gallant siarad â chi'n dawel ond rhaid sicrhau had ydynt yn aflonyddu ar y bobl eraill yn y gwrandawriad.

Os nad oes gennych gynrychiolydd cyfreithiol gallwch drefnu i rywun o'ch dewis chi eich cynorthwyo gyda'r gwrandawriad, e.e. drwy gymryd nodiadau a rhoi cyngor i chi'n dawel. Fe elwir yr unigolyn hwn yn 'Gyfaill McKenzie'. Cyfeiriwch at yr wybodaeth am 'Gyfeillion McKenzie' sydd yn yr adran isod 'A gaf i ddod â rhywun gyda mi i'r llys'.

Os hoffech gael cefnogaeth cefnogwr neu Gyfaill McKenzie yn y gwrandawriad, yna dylech [insert local procedure re: McKenzie Friends]. Cofiwch ddweud wrth y llys p'un a fydd yr unigolyn hwn yn yr un lleoliad â chi neu a fyddant yn ymuno â'r gwrandawriad o leoliad arall.

Os byddwch yn dweud wrth y llys bod gennych Gyfaill McKenzie, bydd y llys yn anfon datganiad ar e-bost atynt a dylai eich Cyfaill McKenzie ei ddarllen cyn y gwrandawriad. Ar ddechrau'r gwrandawriad fe ofynnir iddynt gadarnhau eu bod wedi'i ddarllen a'u bod yn cytuno i'w ddilyn.

Hyd yn oed os nad oes gennych gefnogwr yn bresennol yn ystod y gwrandawriad, efallai yr hoffech drefnu i rywun fod wrth law i siarad â chi unwaith bydd y gwrandawriad wedi dod i ben.

2. MYNYCHU'R LLYS

Beth yw'r cyfleusterau sydd ar gael yn y llys i sicrhau fy mod yn ddiogel?

Os ydych yn mynychu'r llys ac mae arnoch angen cyfleusterau arbennig i ddiogelu eich hun, dylech gysylltu â'r llys ar unwaith. Y [rhif ffôn / cyfeiriad e-bost - telephone number / email address] dynodedig ar gyfer gofyn am fesurau diogelwch yw [insert phone number].

Y cyfleusterau sydd ar gael yn Llys [insert name of court] y gallwch wneud cais amdanynt yw:

1. Mynedfa ddiogel ar wahân
2. Man / ystafell aros ar wahân
3. Sgriniau yn y llys fel na allwch weld y parti arall ac fel na all y parti arall eich gweld chi
4. Cyfleusterau cyswllt fideo fel y gallwch fynychu'r gwrandawriad o ystafell / lleoliad arall

Os byddwch yn gofyn am sgrin neu gyswllt fideo yna bydd rhaid i farnwr gymeradwyo hyn. Efallai bydd y barnwr eisiau siarad â chi a'r parti arall yn y llys cyn gwneud penderfyniad.

Enw cyswllt.....

Rhif ffôn/cyfeiriad e-bost y cyswllt.....

A gaf i ddod â rhywun gyda mi i'r llys?

Gallwch ddod â rhywun gyda chi i'r llys i aros gyda chi, ond efallai y bydd yna gyfyngiadau ar pwy all fynd efo chi i'r ystafell llys.

Os nad oes gennych gynrychiolydd cyfreithiol cewch ddod â rhywun o'ch dewis chi gyda chi i'r llys i'ch cynorthwyo gyda'r gwrandawriad, e.e. i gymryd nodiadau a rhoi cyngor i chi'n

dawel. Fe elwir yr unigolyn hwn yn 'Gyfaill McKenzie'. Gall Cyfaill McKenzie siarad â chi yn y llys ond ni fyddant yn gallu siarad gyda'r llys ar eich rhan oni bai eich bod yn gwneud cais penodol am hyn a bod y llys yn cytuno. Gallwch weld y rheolau cyfreithiol ynghylch Cyfeillion McKenzie yma: <https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/JCO/Documents/Guidance/mckenzie-friends-practice-guidance-july-2010.pdf>

Os hoffech gael cefnogaeth Cyfaill McKenzie yn y llys, yna dylech [insert local procedure re: McKenzie Friends].

Os oes gennych IDVA neu weithiwr cymorth camdriniaeth ddomestig neu eiriolwr, gallwch wneud cais iddynt gael dod gyda chi i'r llys. Gallant eich cefnogi chi ond ni chaniateir iddynt siarad â'r llys. [Dylech hysbysu'r tywysydd pan fyddwch yn cyrraedd y llys eich bod yn dymuno dod ag IDVA neu weithiwr cymorth camdriniaeth ddomestig gyda chi i'r llys a byddant yn gofyn am ganiatâd y barnwr neu'r ynadon/ You should notify the usher when you arrive at court that you wish to bring an IDVA or domestic abuse support worker into court and they will put your request to the judge or magistrates – *or specify other procedure.*]

Os hoffech ddod â ffrind neu aelod o'ch teulu gyda chi fel cefnogaeth, gallwch wneud cais iddynt gael dod gyda chi i'r llys. Gallant eich cefnogi chi ond ni chaniateir iddynt siarad â'r llys. [Dylech hysbysu'r tywysydd pan fyddwch yn cyrraedd y llys eich bod yn dymuno dod â chefnogwr gyda chi i'r llys a byddant yn gofyn am ganiatâd y barnwr neu'r ynadon/ You should notify the usher when you arrive at court that you wish to bring a supporter into court with you and they will put your request to the judge or magistrates – *or specify other procedure.*] Efallai bydd y barnwr neu'r ynadon yn gofyn am safbwyntiau'r parti arall o ran a ddylid gadael i'ch chefnogwr ddod i'r llys, ond y llys fydd yn gwneud y penderfyniad.

Pa wasanaethau sydd ar gael yn y llys i ymglyfreithwyr drostynt eu hunain?

Y gwasanaethau sydd ar gael yn Llys [insert name of Court] i gynorthwyo ymglyfreithwyr drostynt eu hunain yw:

1. Cymorth gan sefydliad Support Through Court – gallant eich helpu i lenwi ffurflenni neu ddod gyda chi i'r llys. [Include information on opening hours.] Ffoniwch [insert phone number] am ragor o gyngor ynghylch y gwasanaeth y gallant gynnig ac i drefnu apwyntiad.
2. [Name of service] – maent yn darparu cymorth a chefnogaeth i ddioddefwyr camdriniaeth ddomestig yn y llys. [Include information on days / hours support for victims of domestic abuse at court is available.] Ffoniwch [insert phone number] am ragor o gyngor ynghylch y gwasanaeth y gallant gynnig ac i drefnu apwyntiad.
3. [Name of any student helpdesk service] – maent ar gael i helpu ymglyfreithwyr drostynt eu hunain [brief scope of support provided]. [Include information on days / hours available] [Include any contact details].
4. [Name and details of any other service/s]

3. GWASANAETHAU I HELPŲ POBL SY’N MYND I'R LLYS TEULU

Pa wasanaethau eraill sydd ar gael i helpu pobl sy’n mynd i'r llys teulu?

[Provide contact details of the following]:

Gwasanaethau Lleol [Local services]:

- Local CAB
- Local domestic abuse charities
- Local services for children affected by domestic abuse
- Local services for domestic abuse perpetrators
- Other relevant local services

Gwasanaethau Cenedlaethol

- Support Through Court – cefnogaeth mewn gwrandawriadau o bell
Llinell Gymorth Genedlaethol 0300 810 006 Gwefan
<https://www.supportthroughcourt.org/>
- Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol - gwirio a ydych yn cymwys ar gyfer cael cymorth cyfreithiol
- Cymdeithas y Gyfraith a Resolution - dod o hyd i gyfreithiwr lleol (gan gynnwys cyfreithwyr sy'n arbenigo mewn agweddau penodol o gyfraith teulu)
- Cyngor y Bar - mynediad uniongyrchol a chynlluniau pro bono
- Rights of Women <https://rightsofwomen.org.uk/>
- Cymorth i Ferched <https://www.womensaid.org.uk/information-support/what-is-domestic-abuse/domestic-abuse-services/>
- Refuge <https://www.refuge.org.uk/>
- Respect <http://respect.uk.net/>
- Mankind <https://www.mankind.org.uk/>
- Domestic Abuse Recovering Together (DART) - rhaglen i blant
<https://learning.nspcc.org.uk/services-children-families/dart/>
- Canolfannau gwasanaeth NSPCC <https://www.nspcc.org.uk/preventing-abuse/our-services/nspcc-service-centres/>

Mae cymorth i geiswyr sy'n gwneud cais am waharddeb dan y Ddeddf Cyfraith Teulu ar baratoi eu datganiad ar gael o

- FLOWS (Finding Legal Options for Women Survivors):
<https://www.rcjadvise.org.uk/family/flows-finding-legal-options-for-women-survivors/>, ac
- Advicenow: <https://www.advicenow.org.uk/statement-injunction>.